

Največji slovenski dnevniki
v Združenih državah.
Veja za celo leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenakih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 140. — ŠTEV. 140.

NEW YORK, THURSDAY, JUNE 16, 1921. — ČETRTEK, 16. JUNIJA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

KONVENCIJA AMERIŠKE DELAVSKE FEDERACIJE

AMERIŠKA DELAVSKA FEDERACIJA JE BILA POZVANA, NAJ ZAHTEVA OD HARDINGA IN KONGRESA PRENEHANJE MORNARIŠKEGA TEKMOVANJA. — TEKMOVANJE BI JAKO ZAVLÉKLO SPLOŠNO RAZOROŽENJE.

Denver, Colo., 15. junija. — Predsednik Harding in kongres sta bila pozvana, naj prevzameta vodstvo v svetovnem razoroznju v resoluciji, katero se je predložilo danes konvenciji Ameriške delavske federacije.

Naprosilo se je oba, naj skliceta konferenco velesil sveta "v upanju in prepričanju, da se bo potom take konference rešilo na tisoče milijonov dolarjev, katere se izdaje sedaj za mornariška oboroževanje, davkopljevanjem različnih dežel."

Celi svet razmišlja z grozo, — se glasi v resoluciji, — možnost tekmovanja za mornariško premoč med Združenimi državami, Anglijo in Japonsko, slično tekmovanju med Anglijo in Nemčijo, ki je prišlo pred zadnjim svetovnim vojno.

Pristaši neodvisne Irske so danes odgovorili, na svarila angleškega delavskega voditelja Thomasa, da organizirano ameriško delo ne more rešiti irskega vprašanja, s tem, da so predložili resolucije, ki zahtevajo akcijo od strani konvencije v podporo irske republike.

Ker niso mogli dobiti priznanja resolucij, sestavljenih od konvencije, imenovanega na splošnem zborovanju pristašev neodvisne Irske, so zastopniki irske republike predložili dve resoluciji, ki zahtevala bojkotiranje v Angliji izgotovljenega biaga in bojkot angleških tvrdk v tej deželi od strani ameriškega delavstva.

Ti dve resoluciji sta le še povečali razkol, katerega je bilo opaziti med pristaši irskega gibanja za neodvisnost. Ti dve resoluciji sta bili baje sestavljeni od "visokih uradnikov irske republike", a nista dobili podpore delegatov, ki so podpisali resolucijo, sestavljeno od komiteja pristašev irske republike.

IZ ITALIJANSKE POSLANSKE SOLUN PROSTO PRISTANIŠČE ZBORNICE.

Rim, Italija, 15. junija. — Signor Denicola, novozvoljeni predsednik poslanske zbornice, je imel včeraj nagovor, v katerem je pozval člane zbornice, naj se drže discipline ter delajo v soglasju.

Govor je bil sprejet z živahnim odobravanjem od strani vseh članov, vključno socialističnih. Zbornica je bila nato odgovorena do 20. junija.

ARMADA DELAVEV JE PRI PRAVLJENA.

Washington, D. C., 15. junija. — V ponorilih, ki so prišla na poletne dežele, od njegovih krajevnih agentov se glasi, da je po celem zapadu in jugu zapadu opaziti zadostno število delavev za blizajoče se Žeteve. V Kansusu, kjer se je Žeteve že pričela, preka ka zolaga že sedaj povraševanje po delavnih silah.

WSS WSS WSS WSS WSS

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah.

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro. Včeraj so bile naše cene sledete:

JUGOSLAVIJA:

Raspodilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron \$ 2.35	1,000 kron \$ 7.50
400 kron \$ 3.10	5,000 kron \$ 37.25
500 kron \$ 3.85	10,000 kron \$ 74.00

ITALIJA IN ZASEDEMOKRATIČNA:

Raspodilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir \$ 3.00	500 lir \$ 26.50
100 lir \$ 5.50	1000 lir \$ 52.00
300 lir \$ 15.90	

NEMŠKA AVSTRIJA:

Raspodilja na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

1,000 nemško-avstrijskih kron \$ 2.75
5,000 nemško-avstrijskih kron \$ 12.00
10,000 nemško-avstrijskih kron \$ 24.00
50,000 nemško-avstrijskih kron \$ 117.50

Vrednost denarju sedaj ni stala, menja se večkrat nepriskriveno; in tege razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar doseže v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banks" in njenih podružnic imamo zajamčeno izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike kot tisti za one, ki se še ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nase je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

(Advertisement)

TUDI AMERIKAIMA SVOJE PRINCEZINJE.

Slika nam kaže ameriško princeso Ludovico Pignatelli (ki je bila pred poroko s princem new yorkske miljonarka). Sedaj potuje s svojim možem na Poljsko kjer bo načelovala neki pom. akciji.

POJASNILO ONIM, KI POTUJEJO V EVROPO

Če ostanejo v Evropi več kot šest mesecov so podvrženi novi priselniki postavi.

Kot znano, je bila pred kratkim sprejeta postava, ki je sedaj že v veljavi, namreč, da se ne sme v Ameriko priseliti iz pojedine države več oseb kot tri odstotke onih, ki se že nahajajo tu.

(To se pravi, če je v Ameriki sto tisoč Slovencev, sme priti vsake leto iz starega kraja v Ameriko le tritiso Slovencev.)

Ljudje pa hodijo sedaj tumoči v stari kraj in med njimi je veliko takih, ki niso ameriški državljan ter se nameravajo po krajšem obisku zopet vrnilti v Združene države.

Ali so tudi ti podvrženi novi postavi ali ne?

V lažje razumevanje navajamo naslednji odstavki iz postave:

Tujezemci ki se nahajajo v Združenih državah, smiju za šest mesecov zapustiti deželo. Onega, ki ostane v Evropi dalj časa kot šest mesecov, se smatra, da se ne namerava več vrneti.

Potni list ne dokazuje ničesar drugega kot to, da je potnik začutil deželo.

Kdor potuje sedaj v stari kraj in državljan, se lahko po šestih mesecih vrne. Če pa ostane v Evropi dalj kot šest mesecov, je podvržen novi postavi.

ZNIŽANJE PLAČ V JEKLARSKIH NAPRAVAH.

Pittsburgh, Pa., 15. junija. — Neodvisne jeklarske družbe v Pittsburghu in Youngstownu okrajih so danes objavile skrčenje plač uslužbenec v uradnikov, ki bo postalo pravomočno dne 16. junija, to je naslednji dan.

Brier Hill Steel Company iz Youngstowna je objavila, da bo uveljavljeno pricenki z jutrišnjim skrčenje plače za 15 odstotkov in sicer pri vseh uradnikih in uslužbenec. Iste dne bo tudi Jones & Laughlin Steel Company v Pittsburghu odpravila vsako prekupno delo. To je zadnja izmed neodvisnih družb, ki je uveljavila to izprenemblo, — se glasi v obvestilu naprave.

ANGLEŽI PRETE ANGORI Z VOJNO

Na predvečer splošne ofenzive. — Angori je zavrnila pogodbo z Italijo. — Grški brodovje.

Carigrad, Turčija, 15. junija. Angleži so turške nacionaliste odločno posvarili, da pod nobenim pogojem ne smejo zavzeti Carigrada. V slučaju, da bi se to vseeno zgodilo, bi jim Angleži napovedali vojno.

Carigrad, Turčija, 14. junija. — Še danes ali jutri bodo uveljni Grki splošno ofenzivo proti turškim nacionalistom. Enajsta grška divizija je odšla na fronto pri Uzaku, v bližino bagdadske zelenice. Turška nacionalistična vlada v Angori je zavrnila pogodbo, katero so pred kratkim sklenili njeni zastopniki z italijansko vlado. Angori pa stavila nove pogobe.

Zavezniška komisija v Carigradu je dovolila grškemu brodovju operirati v Bosporu in Čremorju. Svojo delavnost bo lahko razširila do Batuma. V ta namen imajo Grki pripravljenih petindvajset večjih in manjših bojnih ladij.

Potni list ne dokazuje ničesar drugega kot to, da je potnik začutil deželo.

Kdor potuje sedaj v stari kraj in državljan, se lahko po šestih mesecih vrne. Če pa ostane v Evropi dalj kot šest mesecov, je podvržen novi postavi.

BOLNIKI BODO MORALI BITI BRFZ PIVA.

Washington, D. C., 14. junija. Ako bo beseda novega prohibicijskoga ravnatila res kaj zategla, bodo morali biti bolniki brez piva. Kramerjev naslednik Haynes je namreč danes reklo, da mu bo nova Volsteadova postava kmalu dala polnomoč, da bo v tem oziru vse potrebno ukrenil.

TAJNO POVELJE MADŽARSKEGA VOJNEGA MINISTRA.

Dunaj, Avstrija, 15. junija. — Tukajšnji socialistični listi so objavili par tajnih povelj madžarskega vojnega ministra. Tajna povelje nosijo opazko: "Tako uniciči". Vojni minister narocil je, da se vodilci v zvezdah, kaj nekaj koncu perona, kjer je svetilo solnce ter se dal tam več minut fotografiратi.

Pri slovesu je admiral Sims obrnil pozornost na brzovake v ju-

KOMUNISTU HOELZU PRETI SMRTNA KAZEN

"Komunist" Hoels, proti katemu vrši v Berlinu proces, bo najbrž obsojen na smrt.

Berlin, Nemčija, 15. junija. — Po sojenju vojnih kriminalcev v Lipskem, po obravnavi proti Armenecu, ki je ustrežil v Berlinu. Talaat paša, se jo razvil sedaj proces proti Maksu Hoelzu, zloglasnemu banditskemu glavarju, v največji senzaciji. Način, kako je Hoelz komandiral avtomobile nemških bogatinov, kako je prirejal zabavo, na katerih se se konsumiralo neštivilne steklenice najdragocenejšega vina in kako je požgal nato domove, v katerih se vsi čutiči dosti varnimi. Le en smatra, da je vselej tako.

Ideje Hoelza o boljševizmu so bile več kot grandiozne. Osebno se ga je smatralo ali se ga smatra sedaj za precej poštenega človeka, vendar pa kaže vse, da je blazen. "Vossische Zeitung" pravi o obravnavi proti njemu:

— Na stotine zelenih policistov je bilo postavljenih na cesto, ki vodi iz ječe v kriminalno sodišče.

Dost jih je bilo, da branijo celo mesto proti tolparjem boljševikov. Smehljajoči obrazi sodnikov poročnikov in priči so kazali, da bo tega dela vselej tako.

Hoelz se je obrnil na vlado s prošnjo, naj ga ščiti, kajti preprican je bil, da ga bo nekdo zavrnal umoril v sodni dvorani. Časopisi pravijo, da je obtožen vsakega možnega in znanega zločina, da bo spoznan krim in obsojen na smrt radi drugih manjših pregreškov. Hoelz nima nikakih prijateljev, kajti zapustili so ga celo najbolj radikalni komunisti.

KRALJU PETRU SE JE ZDRAVEN STVENO STANJE NEKOLIKO IZBOLJŠALO.

Washington, D. C., 14. junija. — Tukaj se vrši že par dni komunistični kongres žensk. Kot glavni govornik je nastopil Buharin, urednik moskove "Pravde". Jako značilne so bile naslednje njegove besede:

Mi v Rusiji smo žravnani, toda vzdržati moramo na vsak način. Oni naši pristaši, ki so v inozemstvu, nam morajo pomagati. Storiti morajo vse, kar je v njihovi moči, samo da onemogočijo kapitalizem.

Potni listi.

Po najnovnejši odredbi belgrajskih vlade dobje Jugoslaviji potne liste samo tedaj, ko prinesejo s seboj listino iz starega kraja, da je razvidno, od koder je do doma. Take liste so: Stari potni list, delavščki ali vojaški knjižnica, krstni list in domovnica.

Navadno pismo ne zadostuje več.

"GLAS NARODA"

WORLD'S DAILY
Owned and Published by
SKLOVENSKO PUBLISHING COMPANY
In corporation

Frank Parker, President

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

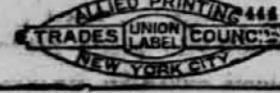
"Glas Naroda" tudi vodi dan izvanzitki nedelj in praznikov.
Za tiste leta validi na Ameriki Za New York za celo leto \$7.50
in Canada \$10.00 za celo leto \$9.50
Za pol leta \$5.00 za celo leta \$4.50
Za četrt leta \$1.50 za celo leta \$1.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every day except Sunday and Holiday.
Subscription yearly \$6.00

Advertisement on backpage

Dopolni besed podpisne in besedno ne prioblaščo. Denar naj se blagovoli po bilati po Money Order. Pri spremembi kraja naravnih poslov, da se nam tudi prečišča nivovalna namizna, da hitreje nademo naravnih.

GLAS NARODA
Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2275

Zadeva farmerjev in delavcev.

Kritiki, ki se pritožujejo, da nima Ameriška delavska federacija nikake konstruktivne ali gradilne politike, nikakoga inspiriranega vodstva, naj bi raznizljali o nagovoru Gompersa v Denverju. — Rekel je, da mora priti do tesnejše zveze in kooperacije med delavci in farmerji. To je načrt, ki zahteva najvišje državnštvo.

Težkoče so očividne na prvi pogled. Farma in tvornica spadata skupaj približno tako kot olje in jehi. Farmer je konsument stvari, pri kateri je delo glavni podstavek stroškov. Delavec pa je konsument produktov farme. V interesu farmerja je da so stroški dela majhni, in v interesu delavega, da so stroški živil nizki. Poleg visokih plač je glavni cilj organiziranega dela krajski delavni čas, ki ima govor za posledico naraščanje cen in pristojbin. Farmer stoji na eni strani police ter se kosa z umstvenim delavecem v zadevi dolgih ur in vztrajnega dela. Boriti se mora, če hoče najeti mož delati takoj kot on sam ter ga vedno navdušuje strah, da bodo višje plače in krajše ure v industrijskem življenju pognale teža farmerskega delavega v mestu.

Pot konstruktivnega vodstva je težka, a vzemimo, da Mr. Gompers ne pozna nobenega strahu. V takem slučaju bo ugodil primerenim zahtevam farmerjev za nižje pristojbine in cene s tem, da bo pregovoril svojih par milijonov sledilev k večji uspešnosti. Pozval jih bo, naj sprejemajo primerne ure ter odpravijo vse samovoljne omejitve produkcije. Prav posebno bo gledal na to, da ne bodo gotove "hold up" unije prežale na občinstvo. Ko bo na ta način pokazalo svojo dobro voljo, bo organizirano delo mogoče sklenilo s farmerji tesnejšo zvezo ter sodelovalo z njimi.

Na nesrečo pa to ni namen Gompersa in vsled tega tudi ne bo tako kmalu prišlo do tesnejše zveze in tesnejšega sodelovanja med farmerji in industrijskimi delavci.

Smrt generala Gomeza.

Pokojni general Jose Miguel Gomez je bil vedno slikovita osebnost v cubanski politiki. Njegovi sovražniki so ga nazivali demagogom, a bila je moč in sili njegovega značaja, ki ga je napravila voditelj v revoluciji proti Španski od leta 1895 — 1898, ki ga je napravila pozneje predsednikom nove republike in še pozneje večnim kandidatom za to urad. Imel je talent za intrige. Posluževal se je špansko-ameriških metod, ko je nasprotoval vsaki vladni, kateri ni načeloval on sam. Ko pa je imel moč v rokah, je delil plen med svoje prijatelje in pristaše.

Predsednik Menocal je izjavil, da je bila revolucija proti njegovemu autoritetu leta 1917, ki je skoraj povzročila drugo ameriško intervencijo, posledica "nebrzane ambicije" generala Gomeza. Predsednik Palma bi lahko rekel preeč isto stvar o ustaji, ki je napravila konec njegovih lastnih karrier kot predsednik cubanske republike. V obeh aferah je vlekel general Gomez vse nitke. V prvi je dejanski dovedel do intervencije ter je imel od tega sam največ dobitka, kajti posrečilo se mu je izvoliti samega sebe predsednikom tekom vlade ameriške okupacije. V drugi aferi pa je igral precej žalostno vlogo kot voditelj na bojnem polju, kajti ujeli so ga s celim štabom pred tekom nekega presenetilnega napada. Imel pa je preveč prijateljev na Cubi, da bi se moglo postopati z njim na sumarjeni način. Potem ko je bil deležen splošne amnestije, je popravil svoje politične plotove ter nastopil kot kandidat liberalne stranke za predsedniško mesto tri leta pozneje. Dobil je tako veliko število glasov, da je bil izid volitev dolgo časa dvomljiv in da se je celo zadevo uravnalo še s pomočjo sodišč na temelju Crowderjeve volilne postave.

Tako odločnega in prevejanega značaja se ne more vrči na stran z navadno psvko demagogu. Eden izmed učinkov njegove smrti bo najbrž ta, da bo ojačena administracija Zayasa, ki bi imela v Gomezu ročnega v vztrajnega nasprotnika, če bi bil ostal še pri življenu. Miguelisti, to je pristaši Gomez, ne bodo več nevarni. — Menocal je dal Cubanecim biznes-administracijo. Špansko - ameriški tip politike bo še vedno mogoče najti na Cubi, a nadod se je naučil lekejo demokratične vlade tekom osmih let vlade predsednika Menocala. Ta nadod ne bo trpel, da bi predsednik Zayas padel nazaj v koruptno politiko. Principi njegovega predhodnika bodo obveljali.

Dopis

Sheboygan, Wis. Čela John Zorman in Ivana Selan.

Stavni pri bradi Mohamedu, da Zorman je doma iz Velesovega priča, da bi bil pri nas Techovčev Tone, ki je prišel med septembrom lanskega leta. Njegova izveljenka Ivana je prisla iz Trate pri Velesovem v Ameriko še 23. maja in se že 6. junija omoži. Zadnji čas smo imeli tukaj toliko poroč in oseeti, da će bi človek hotel biti na vsaki, bi moral biti kar vedno na nogah. Ameriška deklata bodo gotovo tudi nastali boljši časi za Toneta, ker ta tudi vedno trži z ameriškim blagom, vsled česar ni izključeno, da se katera nežna ameriška evertka oklene nje. Delavski raznieri se v naši nselbini tako slabe, da jih ni vredno omemati. Povsod so skrili delavni čas, z njim pa tudi delavsko platno. Človek, kateri dela, se

Slovenske novice.

Cleveland, Ohio.

V nedeljo 12. junija zjutraj je umrla Josipina Antončič, stanovnica na 1026 E. 61. St., starca 40 let. Doma je bila iz senzernješke fare na Dolenskem. V Ameriki je bivala 19 let. Tukaj zapušča moža in pet otrok. Bila je članica društva Sreca Marije in društva sv. Ana št. 4 SDZ. Naj počiva v miru. Starščem Hren v Collinwoodu je umrla hčerka Rosie, stara 1 leto. Starščem Merhar na 1414 E. 49. St. je umrla 2 leti stara hčerka Alojzija.

Od razjarjenega psa je bil ogiven Jos. Hribar, star 13 let, stanovanec na 3034 E. 45. St. Hribarjev oče je vzel psa, ki je napadel sina in ga zaprl v drvarnico, dokler ni prisa policija.

Neznani likovci so vdrli 11. junija zgodaj zjutraj v garazo Naravnega Doma na Addison Road in St. Clair Ave. ter odnesli več stveri. V prostorih imata svoje avtomobile Mr. Frank Kerže in Mr. J. Vojšček. Dočim so Kerže v tem avtomobilu prizanesli, pa so toliko hujje oskodovali Vojščeka, katerem so odnesli pet novih avtomobilskih koles, kar predstavlja veliko vrednost. Nekaj zenskih nasproti garaže je popravljala pri delu, ne da bi se spomnila in poklicala policijo.

Dennison, Ohio.

Obesila se je na strop svoje kuhišnice Mrs. Mary Vosel, stara 28 let. Njeno truplo je dobil neki boarder, ki se je vrnil zvečer od dela. V postelji sta ležala oba njena otroka, stara 4 in 2 leti, oba mrtvi. Bila sta zastupljena. Kaj je povzročilo, da je mati naredila strašni čin, se ne more dognati.

Bridgeport, Ohio.

V noči 26. maja si je skončal življenje rojak Frank Beruš. Obesil se je v svojem domu. Pravijo, da so bile vzrok družinske razumevanje. Pokojnik zapušča tukaj vodovo in 14 otrok. Star je bil 58 let, doma iz Prečne pri Novem mestu.

Joliet, Ill.

Dne 6. junija je po kratki bolnici umrl v svojem domu na 204 Ryb St. Frank Meglen. Bil je 60 let star in doma iz Podcerkve, fara Oстроge na Kranjskem. V Ameriki je bival nad 30 let, večinoma v Joliju. Poleg žalujčice je zasepušča še sina Franca in Rudolfa ter dve hčeri. Pokojnik je bil član društva sv. Jožefa štev. 2 KSKJ. In se nekega drugega podpornega društva.

Na južni strani mosta, ki veže Jackson in Bridge cesti čez Desplaines reko, so se 8. junija popravili otroci. Nesreča je hotela, da je spodrsnila 8letnemu Tončku Svetičiču iz 608 N. Broadway. Padel je v deročo reko, ki ga je sprejela v svoje sive valove in odnesla s seboj na jug. Kmalu nato je raznesel glas o nesreči in večno ljudi se je zbralno na lice mesta, a vse ni pomagalo, ker dečka še niso našli.

Novomašnik Rev. Matija J. Butala je bil uradno imenovan nadškofa G. W. Mundetina za pomembnega duhovnika pri slovenski cerkvi sv. Jožefa v Joliju.

Med učiteljicami za bodoče leto se nahaja tudi gdč. Anna Poč, ki je hči pokojnega Johna Poča, 825 Pleasant St. Ta je že druga hči sa. Ranjki zapušča tukaj vodovo in omenjene družine, ki je postala enega brata v starri domovini.

rednik (sergeant) pri Co. C. višje sole, je v tekmi, ki se je vršila 4. junija, dobil na vezbalšču drugo nagrado, ki obstaja iz bronaste medalje. Mlađi Želko je tekmoval za prvo nagrado z 18letnim Jos. M. Barrom, sinom Geo. A. Barra, direktorja obrti in trgovine države Illinois in znanega politikarja v Joliju. Za samo eno stopnjo je Barri prekošel Želkota, ki je njega 3 leta mlajši. Tako naša mladina tekmuje in zmaga vse povsod. Čast komur čast!

Krojaški mojster Rudolf Požek, 1007 N. Hickory St., ima letos večno opraviti z raznimi uzmivoči, ki so že parkrat vdri v njegovo prodajalno in delavnico ter odnesli več blaga in obleke. Dne 5. junija je policija zasačila in aretirala tri uzmivoča, pri katerih je našla več ukrašenih oblek in blaga, katero je Požek spoznal kot svoje.

John Zugančič, o katerem smo pred nedavno poročali, da je imel neprilej, ker je policija našla na njegovih farmih bližu Troy-a neki avtomobil, ki je bil ukrazen iz ulice v Gary, Ind. Zugančič je bil odveden v Gary in postavljen v preiskavo. Pri obravnavi je bil vredno opozoril, da je vodilni predstavnik vodstva v zvečer predlagal, da se zvezdani sedela zastran ne prevede.

To je ravno tako kot če bi jančku na dolgo in široko opisovali sladkost različnih žganj, vin in piv, in ko bi imel revez polno ali v ustih, bi zamahnili z ruko rekoč: Toda prijatelj, boj se tegra, da je namreč pod kaznijo prevedeno.

Sedaj se vleče po teh listih zadnjem Stillmanov slučaj. Glavna junaka sta seveda miljonarji. Če bi bila pravsta človeka, bi oba že zdavnaj sedela zastran ne.

Histerična baba se smatra za veliko mučenico ter je včeraj izstila besede:

"This is not merely a family matter, not merely a State matter, but it strikes at society itself, at the roots of civilization".

To se pravi: "Ta zadeva (ti umazani škandali) ni samo državna, to ni državna zadeva, pač pa vse nekaj večjega. To bije vse družbi, to maje korenine civilizacije".

Značilno je, da je v uvodniku naveden pritrdir tej izjavi.

Torej da veste, če bo danes ali jutri konec civilizacije, sta Stillmanica in njena mož tista junaka, ki sta jo uničila.

Neka rojakinja mi piše: Knjiga "Peter Zgaga" sem dobila ter jo še prej kot v enem večeru prečitala. Branje je dobro, samo premočno.

Jaz ji ne morem drugega sestaviti, kot da naroči še dva ali tri iztise, pa bo branja dovolj.

Mož s petimi rad bi vse zatrl vsem pokazal svojo strašno moč vse pozabil je in vse prezrl, kar je sam doživel bil nekoč.

Ko v besedah je cesarja branil, da je bil rojen pred 55 leti v Gribljah pri Črnomilju, a v Ameriko se je bil preselil pred 28 leti. Večino tega časa je preživel v Ely, kjer se je prezivil zadnjih časov kot čevljarski.

Govori potihom, kajti stene imajo uše.

Govori kolikormogoče naglas, kajti uše imajo stene.

Modrijan smatra srečo za nemnost, norec pa smatra svojo neumnost za srečo.

Neki mož v Kansas ima šestindvajset let.

Ali je zavidišča ali pomilovanja vreden?

Po deželi so začeli krožiti ponarejeni desetdesetki bankovci.

Za božjo vojno ljudje, bodite vendar previdni! Najboljši začenja, da se začiniti pred njimi, je, da si daste izplačati svojo tedensko plačo v stodolarskih bankovcih.

Ijave v juniju. Proti glavnim obtožencem: Pirču (tedanjemu uradniku "Tabora"), trgovcu Čebulu in davčnemu poduradniku Črnemu razprava še zdaj ni razpisana. Domačeva se, da hočejo z razpisom počakati na izid razprave proti Ščekiču, ki zavrača glavno kritiko na funkcionarje državne politike.

Porotne razprave v Mariboru bodo prihodne dni sledile: Neža in Jurij Kocan (zanimiva pravda o razmerah na meji Prekmurje-Maďarsko); Ambrož Malek, u-

mor; Franc Mozer reče Alojzij

Peter Zgaga

V New Yorku izhaja par listov, katerih edini namen je na poseben prefigran način trapiči ljudje. Svoje čitatele "vzgajajo" ti ljudje na naslednjem način:

Na uvodnem mestu objavijo članek proti trgovcu z dekleči. Poleg so pa slike iz turških hačev, zapeljive huriske, Kleopatre in Pompadurice, katerih oblike bi lahko človek z lahkoto spravil v labljivem žep.

Kaj je povprečnemu čitatelju za članek proti belemu suženjstvu? Niti zmeni se ne zanj, dočim se mu vzbujajo ob slikah strasti, katerih članek svetohilsko prevede.

To je ravno tako kot če bi jančku na dolgo in široko opisovali sladkost različnih žganj, vin in piv, in ko bi imel revez polno ali v ustih, bi zamahnili z ruko rekoč: Toda prijatelj, boj se tegra, da je namreč pod kaznijo prevedeno.

Sedaj se vleče po teh listih zadnjem Stillmanov slučaj. Glavna junaka sta seveda miljonarji. Če bi bila pravsta človeka, bi oba že zdavnaj sedela zastran ne.

Grič, tativna; Karol Žnidarski, uboj; Ferdinand Kolar, težka leščina in tabletki skupaj, popravi tako pokvarjenost. Popravi leščino, povrzo v tem v uredi prebavo. Pravo zdravilo za ponavljajoče zaprtja. Cena 85c. Pri lekarju.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Nebrojna fašistovska našiljava pri voltivah v tržaški okolici.

Severova zdravila vzdružuje zdravje v družinah.

GLASILLO JUGOSLOVANSKE

KATOLIŠKE JEDNOTE

VSTANOVLJENA LETA 1868.

SLAVNI GRAD ELY, MINN.

INKORPORIRANA LETA 1868.

Glavni urednik:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 602 R. 18th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 126, Pearl Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Biografik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Biografik nepravilnih tajnikov: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni urednik:
Dr. JOS. F. GRAHEK, 845 R. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Nadzorni urednik:
MAX KERŽENIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
MOHOR MLADIČ, 2605 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK ŠKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Poveljni urednik:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair A. ve., Cleveland, O.

Zdravnički urednik:
VALENTIN PIRC, 819 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENO, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEPH STERLE, 404 E. Main Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 708 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "GLAS NARODA".

Vse stvari, tukajče so uradni napis kakov tudi denarni posloviti naj se pošljajo na glavnega tajnika. Vse prizadevi naj se pošljijo na predsednika poročnega odbora. Prošla na srečenje novih članov in bolniška spravila naj se pošlja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovenska Katoliška Jednota se pripravlja vsem Jugoslovenom na običen pristop. Edor Bell postati član te organizacije, naj se oglast tajniku blizujočega društva J. S. K. J. za ustavitev novih društev se po obrnje na tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Iz urada vrhovnega zdravnika J. S. K. J.

KAJ NAJ JEMO?

Poleti bo mati narava producirala veliko stvari za človeška bitja in za živali. To dela narava vsled tega, da so lahko ljudje, ki so živeli dannadan ob mesu, deležni izpremembe ter dajo raznim organom zasljeni počitek. Dandanašnji je devetdeset odstotkov ljudi preveč mesa ter premalo sadja in zelenjav. Preveč mesa povzroča želodne lediščne, jetrne in druge notranje bolezni, katere je treba v gotovih slučajih dolgo časa zdraviti, v času pa je celo operacija potrebna. Da se temu izognete, morate jesti več sadja in zelenjave ter manj mesa. Sedaj je doba zelenjave, špinace, tonatovos, kumar itd. Imejte vrak dan na svoji mizi že vsaj eno teh zelenjav. To vam bo dalo potrebno moč ter obenem služilo za odvajalno sredstvo. Namesto, da bi pili munšajn, kupite sadja in ga jezte. Sadna kislina je potrebna vašemu sistemu, dočim je munšajn strup za vas.

Ko so utrujeni delavci žejni, naj kupijo micka namesto godilje, katero prodaja preko bare kot pivo. Par kozareev maslenega mleka vsaki dan, bo pomagalo vaši prebvi. Velike boljše se boste počutili. Tekom vročih mesecev naj ictriči ne zavijavijo nobene hrane. Za zajtrk naj ne jejo mesa, pač pa kako močnato jed in mleko naj uživajo poleg. Najboljša hrana za otroka je mleko. Kave jim ni potrebno dajati. Tudi čaj ne, posebno tekmo poletnih mesecev. Malo mesa, vsak dan enkrat je dobro, toda ne več kot enkrat. Dajte otrokom dosti sočivja in sadja. Veliko vode naj pijete, toda ne med jedo. Sladoled je dober, če dobite takega, v katerem je dosti maščobe. Če imate par nikljev za candy, ne kupite ga, pač pa sadje. Otrokoma bo na ta način veliko bolj pomagan. In tudi zobe bodo imeli boljše. Ne pozabite na veliko redilino vrednost mleka. Dajte ga otrokom toliko kolikor ga hočejo piti. Za poletne dni ga kupite kvart več. Cenejši je in bolj zdravo.

Če bodo imeli otroci dobro djetjo in če bodo dosti na svežem zraku bodo močni in zdravi, ne samo telesno pač pa tudi duševno.

Svojim otrokom prepovejte uživanje tobaka v tej ali oni obliki. Zgodaj naj gredo spati ter naj zgodaj vstaneti. In tudi kopljeno naj se večkrat. To je dobro za hitro kroženje krvi in za zdravo kožo.

Dr. J. V. Grahek,
843 East Ohio Street, N. S. Pittsburgh, Pa.

Premembe med društvimi in Jednoto za mesec maj.

Društvo sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.

Prestopila k društvu Marije Čist. Spoč. št. 120, Ely, Minn. Barbara Sever, 1882; 8053; 500; 24.

Društvo sv. Jurija, štev. 2, Ely, Minn.

Pristopila: Mary Koshak, 1904; 21290; 1000; 17.

Suspendirani: Mary Kromar, 1900; 20912; 500; 21. Frank Dolsek, 1890; 11243; 1000; 20.

Prestopil k dr. sv. Jožefa, št. 30, Chisholm, Minn. Frank Urbas, 1867; 13624; 1000; 43.

Društvo sv. Barbare, štev. 4, Federal, Pa.

Suspendiran: Val. Klemencie, 1873; 667; 1000; 30.

Društvo sv. Cirila in Metoda, štev. 9, Calumet, Mich.

Pristopila: Anna Maierle, 1877; 21291; 1000; 44.

Suspendirani: Joseph B. Metesh, 1883; 19602; 500; 35. Steve Straus, 1883; 16591; 1000; 20. Jacob Starha, 1894; 19792; 1000.

Društvo sv. Stefana, štev. 11, Omaha, Neb.

Pristopila: Stanley Mravene, 1901; 21292; 1000; 20. Anna Cermelie, 1887; 21293; 1000; 34.

Društvo sv. Jožefa, štev. 12, Pittsburgh, Pa.

Suspendiran: Joseph Hrovat, 1893; 20489; 250; 27.

Društvo sv. Alojzija, štev. 13, Baggaley, Pa.

Suspendiran: Mike Pavzel, 1888; 18590; 1000; 36.

Društvo sv. Cirila in Metoda, štev. 16, Johnstown, Pa.

Pristopili: Ivan Potišek, 1881; 21303; 1000; 40. Veronika Ščan, 1902; 21304; 1000; 19. Joseph Kreshak, 1905; 21302; 500; 16.

Zoper sprejet: Frank Sustarsich, 1886; 6054; 1000; 20.

Društvo sv. Alojzija, štev. 18, Rock Springs, Wyo.

Pristopil: Andrej Barnik, 1881; 21294; 500; 39.

Zoper sprejeti: John Oblik, 1874; 1383; 1000; 28. Anna Oblik, 1882; 8695; 500; 24.

Umri: Val. Beneditič, 1877; 1332; 1000; 25.

Društvo sv. Alojzija, štev. 19, Lorain, Ohio.

Pristopil: Frank Serazin, 1887; 21295; 1000; 34.

Umri: Jez. Lesnjak, 1863; 3344; 1000; 42.

Društvo sv. Janeza Krst. štev. 20, Gilbert, Minn.

Pristopili: K. Prijatelj, 1883; 21276; 1500; 38. Jos. Sušnik, 1890; 21303; 1000; 31. Jakob Omerza, 1877; 21315; 1000; 44.

Suspendiran: John Brinsek, 1874; 17138; 500; 39.

Društvo sv. Jurija, štev. 22, So. Chicago, Ill.

Suspendirani: Anton Oberman, 1888; 5653; 1000; 18. John J. Macič, 1895; 17569; 1000; 19. John Makar, 1872; 1569; 1000; 30.

Jela Makar, 1874; 8862; 500; 32. John Dueich, 1871; 1542; 1000; 30.

Bessie Dueich, 1875; 8845; 500; 31.

Društvo sv. Štefana, štev. 26, Pittsburgh, Pa.

Pristopili: Raymond Kursar, 1876; 21276; 1000; 45. Frank Zalar, Jr., 1905; 21360; 1000; 16.

Suspendiran: Frank Lubich, 1897; 20945; 500; 24.

Društvo sv. Jožefa, štev. 29, Imperial, Pa.

Pristopili: Mari Peterrel, 1892; 21266; 500; 29. Mary Miklaučich, 1905; 21265; 500; 16.

Zoper sprejet: Fr. Jagodie, 1895; 20913; 1000; 25.

Suspendiran: Frank Novak, 1890; 14906; 1000; 21.

Premenila zavarovalnilo iz \$500 na \$1000. Katherine Kerin, 1886; 9001; 500; 19.

Društvo sv. Jožefa, štev. 30, Chisholm, I.

Pristopil: Louis Prelesnik, 1888; 21277; 1000; 33.

Prestopila k dr. sv. Jožefu, št. 85, Aurora, Minn. Karolina Skul, 1882; 9068; 24. John Skul, 1880; 514; 1000; 25.

Društvo Marija Zvezda, štev. 32, Black Diamond, Wash.

Odstopil: Frank Drumel, 1882; 12269; 1000; 27.

Društvo sv. Alojzija, štev. 36, Conemaugh, Pa.

Premenila zavarovalnilo iz \$1000 na \$500. Julija Debene, 1905; 20949; 500; 16.

Društvo sv. Janeza Krstnika, štev. 37, Cleveland, Ohio.

Pristopila: Anton Viech, 1905; 21278; 500; 16.

Zoper sprejet: Henry Kranje, 1889; 18644; 1000; 27. John Volk, 1866; 2307; 1000; 36.

Suspendiran: Frank Cimperman, 1881; 19006; 1000; 35. John Kovacev, 1889; 19485; 500; 28. Peter Lustrik, 1887; 17743; 1000;

John Lunder, 1897; 17240; 500; 16. Frank Leskovec, 1884; 12295; 500; 26. John Peršček, 1880; 16091; 500; 23. John Trenta, 1882; 15818; 1000; 30. Frank Volk, 1885; 13461; 1000; 26. Louis Zore, 1887; 18202; 500; 28. Andrej Zaje, 1885; 19619; 1000; 33.

Društvo sv. Alojzija, štev. 43, E. Helena, Mont.

Pristopila: Frances Jeraj, 1885; 21297; 1000; 35.

Društvo sv. Martina, štev. 44, Barberton, Ohio.

Pristopila: Frank Benigar, 1897; 21268; 250; 24. Anton Polh, 1903; 21269; 1000; 18. Anton Sigmond, 1898; 21267; 1000; 23.

Prestopil k društvu sv. Jožefa, št. 30. Chisholm, Minn. Anton Koren, 1892; 20856; 1000; 29.

Društvo sv. Jožefa, štev. 45, Indianapolis, Ind.

Pristopila: Amalija Gole, 1898; 21270; 500; 22.

Društvo sv. Jurija Vitez, štev. 49, Kansas City, Kan.

Umrl: Henry Milich, 1884; 20741; 1000; 37.

Društvo sv. Petra, štev. 50, Brooklyn, N. Y.

Pristopil: Anton Rodica, 1898; 21307; 500; 23.

Suspendiran: Simon Zubak, 1895; 20340; 500; 25.

Društvo sv. Jožefa, štev. 52, Mineral, Kansas.

Zoper sprejet: Louis Selan, 1884; 14808; 1000; 27. Josephine Selan, 1888; 17459; 500; 25.

Društvo sv. Frančiška, štev. 54, Hibbing, Minn.

Suspendiran: John Malink, 1887; 19836; 500; 31.

Društvo sv. Roka, štev. 55, Uniontown, Pa.

Suspendiran: Mati Sustarich, 1884; 18369; 500; 31.

Društvo sv. Jurija, štev. 61, Reading, Pa.

Imena in naslovi krajevnih organizatorjev J. S. K. J.

- Prva številka znači številko društva, potem je ime in naslov.
1. Joseph A. Mertel, Box 278, Ely, Minn.
 2. Frank Ershull, Jr., Box 271, Ely, Minn.
 3. John Pelko, 1216 — 7th St., La Salle, Ill.
 4. John Demshar, Box 237, Burdine, Pa.
 5. John Dragovan, Box 668, Soudan, Minn.
 6. Matt Ostanek, 1637 E. 29th St. Lorain, O.
 7. John D. Zunich, 4098 E. Cone St. Calumet, Mich.
 8. Michael Mravenee, 1454 So. 17th St. Omaha, Neb.
 9. Vincenc Arh, 1 Rickenbach St. N. S. Pittsburgh, Pa.
 10. Frank Zabkar, Box 104, Hostettar, Pa.
 11. Michael Nemanič, Box 157, Crockett, Cal.
 12. Philip Sterle, 738 Moffat Ave., Pueblo, Colo.
 13. Louis Taucher, Box 835, Rock Springs, Wyo.
 14. John Kumse, 1735 E. 33rd St. Lorain, O.
 15. Louis Vesel, Box 592, Gilbert, Minn.
 16. Joseph Shraj, 4732 Sherman St. Denver, Colo.
 17. Anthony Motz, 9641 Ave. M. So. Chizago, Ill.
 18. Louis Govž, 613 Adams Ave. Eveleth, Minn.
 19. Joseph Pogacar, 5307 Berlin Alley, Pittsburgh, Pa.
 20. Z. A. Arko, Box 172, Diamondville, Wyo.
 21. Louis Tolar, Box 242, Imperial, Pa.
 22. Frank Puejel, 223 W. Poplar St. Chisholm, Minn.
 23. Martin Hudale, 1615 Ridge Ave. N., Braddock, Pa.
 24. G. J. Porent, Box 176, Black Diamond, Wash.
 25. Andrew Malovrh, Box 151, Lloydell, Pa.
 26. John Brezovec, Box 126, Conemaugh, Pa.
 27. Frank Zorich, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.
 28. Ivan Culig, 1217 Abriendo Ave., Pueblo, Colo.
 29. Anton Anton, Box 440, Roslyn, Wash.
 30. Anton Kosoglav, Box 144, Claridge, Pa.
 31. Anton Brelich, 477 E. Martin St. East Palestine, O.
 32. Prihod Knafele, 1102 Bohemian Ave., Pueblo, Colo.
 33. Frank Pereich, Box 327, East Helena, Mont.
 34. Anton Okolish, 218 Liberty Ave., Barberville, O.
 35. Louis Kamane, 732 N. Varman Ave., Indianapolis, Ind.
 36. Frank Lovshin, Box 379, Aspen, Colo.
 37. Frank Kovach, 214 North 5th St. Kansas City, Kans.
 38. Jakob Slabach, 242 Hopkins St., Brooklyn, N. Y.
 39. Joseph Kastelic, R. F. D. 7, Box 2G, Murray, Utah.
 40. Louis Kozlevchat, Box 969, West Mineral, Kans.
 41. Frank Dobnik, 29 Danube St. Little Falls, N. Y.
 42. Joseph Smolz, 114 West Sellers St. Hibbing, Minn.
 43. Martin Prah, Box 87, Lemont Furnace, Pa.
 44. Joe Martinsek, Box 125, Export, Pa.
 45. Ludwig Champa, Washoe, Mont.
 46. Martin Govednik, Box 307, Chisholm, Minn.
 47. John Pezdire, 343 N. River St. Reading, Pa.
 48. Peter Klobochur, Box 32, Baltic, Mich.
 49. John Kren, 605 Chicago St. Joliet, Ill.
 50. Andrew Matko, Box 1203, Monessen, Pa.
 51. Frank Erpič, Box 301, Thomas, W. Va.
 52. John Zvezich, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 53. Frank Rupert, 690 E. 159th St. Collinwood, O.
 54. John Erzen, Taylor, Wash.
 55. John Kopravsek, Box 214, Meadow Lands, Pa.
 56. John Koblar, Box 225, Oregon City, Ore.
 57. Louis Fink, 3. F. D. 7, Box 41, Greensburg, Pa.
 58. Jacob Evans, 611 W. 2nd St. Salida, Colo.
 59. Martin Jurkas, 545 Aurora Ave., Aurora, Ill.
 60. Matt Karchic, 1011 Lincoln Ave., Trinidad, Colo.
 61. John Petrich, Box 238, Aurora, Minn.
 62. Dominik Sadar, Box 252, Midvale, Utah.
 63. Michael Graborjan, 2834 Lyon St. St. Louis, Mo.
 64. George Zobec, Box 14, Klein, Mont.
 65. Karl Strnisha, 114 Miller St. Gowanda, N. Y.
 66. Valentine Orehek, 183 Monroe St. Brooklyn, N. Y.
 67. John Shetina, 800 Moon Ave., Rockdale, Ill.
 68. Anton Kobil, 1022 Jackson St. North Chicago, Ill.
 69. Frank Podmilšak, Box 222, Moon Run, Pa.
 70. John Kalcich, Box 61, Lowsville, W. Va.
 71. Frank Wodenik, Box 45, Strong, Colo.
 72. Anna Pierce, 688 E. 157th St. Cleveland, O.
 73. Joseph Blish, 1944 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 74. John Malarich, 1600 E. 2nd St. Butte, Mont.
 75. Leopold Jeran, Box 487, Davis, W. Va.
 76. Frank Lovshin, 310½ W. 4th St. Duluth, Minn.
 77. Anton Nagode, Box 2½ Avon Park, Girard, O.
 78. Anton Lunder, Box 151, Keewatin, Minn.
 79. Frank Bojitz, Box 112, McKinley, Minn.
 80. Math Jamnik, 525 W. 2nd St. Leadville, Colo.
 81. Anton Kochevar, Box 423, Hibbing, Minn.
 82. John Grahek, Box 609, Ely, Minn.
 83. Alexander Skerlj, Box 256, Export, Pa.
 84. John Shank, Box 14, Sartell, Minn.
 85. Stefan Jengich, Box 238, Cokedale, Colo.
 86. Gertrude Mlakar, 140 Burial St. Aurora, Ill.
 87. Mary Koschak, Box 307, Ely, Minn.
 88. Jernej Intihar, Box 12, Dodson, Md.
 89. Frank Farenholt, Box 122, Homer City, Pa.
 90. John Merhar, Box 294, Ironton, Minn.
 91. Pauline Ermene, 539 — 3rd St. La Salle, Ill.
 92. John Telban, Box 174, Iselin, Pa.
 93. Joseph Glass, Box 48, New Jersey, Pa.
 94. Frank S. Germ, 82 N. 11th St. Kenmore, O.
 95. Anton Chernich, 9721 McCuen St., New Duluth, Minn.
 96. Frances Koschak, Box 920, Ely, Minnesota.
 97. Ignac Benkš, Box 412, DePue, Ill.
 98. John Ponikvar, 3309 — 4th Ave., N. Great Falls, Mont.
 99. Leo Karnienki, Box 175, Euclid, Ohio.
 100. Frances Lazar, General Delivery, Gilbert, Minn.

Sredstvo, ki vas sili govoriti resnico.

Značilen članek policije, ki kaže pot, kako izpostiti skrivnost umora Elwella v New Yorku, ki je vzbudil toliko pozornosti, umor John Reeda in druge nejasnjene zločine.

Dr. James Cotton iz Toronto, Canada, je pred kratkim objavil, da je razkril poseben preparat etra, onega dobro znanega uspavalnega sredstva. Ta poseben preparat odpravi vsako rezervo in vsako tajost pri bolniku, katerega se spravi pod upliv tega sredstva. Kakor hitro je etre pod uplivom tega sredstva, se ne bo ničesar več žemirat! ter govoril le čisto resnico, pravi dr. Cotton.

Na templju te trditve zdravnika je bil nedavno vprizoren v Passaic, New Jersey, zelo zanimiv poskus. Miss Nelson, zelo mična governanta, katero so našli potikajoče se po Ney Jersey histerično in napol v deliriju, ni hotela ali ni mogla dati policiji nikake informacije glede tega, kaj se je zgodilo z njo.

Policija je že opustila vsako upanje, da dobí informacijo o ženske, ki se je zvijala v histeričnih napadih na postelji v St. Mary bolnici.

Čakajte en trenutek, je rekel zdravnik Coreoran. — Če hočete vi, gospod, od policije zapustiti sobo za par minut, bova dr. Whelan in jaz videla, če moreva kaj storiti za vas.

Ne da bi povedal, kaj hoče, je zdravnik zaprl vrata ter postal strežnico po aparatu za uspavanje. V par minutah je imel zdravnik svojo bodnico nekoliko pod uplivom etra.

Zdravnik ji je stavil par vprašanj in videl, da se popolnoma zaveda ter da je njena histerija izginila. Odpril je vrata, pozval policijske uradnike ter rekel:

— Če hočete staviti bolnici sedaj par vprašanj, mislim, da ne boste imeli več toliko težkoč.

Policijski komisar je sedel k postelji, vzel v roko svinčnik ter bilježnik in rekel:

— Miss Nelson, mi smo zastopniki postave ter vam hočemo statiti le taka vprašanja, ki bodo pripomogla k aretaciji mož, ki so vas napadli. Povejte mi, prosim, kje ste se sestali z njimi?

Jasno in brez obvatovanja je deklarila odgovorila:

— Bilo je v Palisadnem parku.

— Ob katerem času, prosim.

— Okrog polosnih, tako natančno kot se morem spomniti.

— Opišite restanek.

— Sedela sem na neki klopi v parku ter opazovala ljudi. Dva mlada možka sta prišla ter sedla poleg mene.

— Ali je bilo dovolj svetlo, da ste oba lahko natančno videli?

— Da, gospod.

— Prosim, opišite nam oba.

— Eden je bil slok, — je rekla Miss Nelson, — ter je imel rdečaste lase in rdeče lice. Bil je uradnik, to vem, kajti tekem po pogovoru je obrnil svojo sukno ter oba lahko natančno videli?

— Da, gospod.

— Prosim, opišite nam oba.

— Eden je bil slok, — je rekla Miss Nelson, — ter je imel rdečaste lase in rdeče lice. Bil je uradnik, to vem, kajti tekem po pogovoru je obrnil svojo sukno ter oba lahko natančno videli?

— Prosim, naprej. Povejte, kaj se je zgodilo:

— Izprva vsta rekla ničesar in tudi jaz ne. Misliš sem, da imata prav toliko pravice do klopi v parku kot jaz in vsled tega jim nisem posvečala nikake pozornosti.

— Opazovala sem se naprej ljudi. Eden teh, katerega hočem imenovati Rdečega, je rekel nekaj glede ljudi, mislim da to je: Velika gneča. — Jaz sem pokimala, a ni sem rekla ničesar. Drugi, katerega hočem imenovati Črnega, je obrnil našo pozornost na nekaj smešnega v ljudski množici. Bil je nekaj prepih v družini in ozemelj, ki je bila zmučena ter hotela domov. Vsi smo se smejali in ta smeh je bil kot nekako uvidilo.

— Pričeli smo govoriti o lepem drevu, o godbi in gledališčih. Bi-

lo je bedasto od mene, a povedala sem jima, v kakšnem stanju se nahajam in da sem prišla sama na izlet. Nato sem vstala in dvignila sta se tudi oba možka ter mi rekla, da gresta v New York ter da me bosta z veseljem odvedla ob širok polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvarja obširno polje možnosti v postopanju s kriminalci, žrtvami kriminalcev in nevoljnimi pričami. Prepojitev ali vzhodnjih etra, manj kot eno ura in samo za pet sekund in deklaracija, da je bila pripravljena povedati ti političnim organom vse, česar niso mogli spraviti iz nje tekom ene ure. S tem pa se otvar

PODOBE IZ SANJ

Spisal: Ivan Cankar

Te "Podobe iz sanj" so bile napisane v letih strahote 1914-1917. Zato je razumljivo, da marsikatera beseda ni tako postavljena, kakor bi po vsej pravici morala biti, in da je marsikatera zaščita in zaščitana. Vendare pa naj ostane vse, kakor je bilo: za ogledalo teh tekih dni in na spomin.

IVAN CANKAR.

Jesenji 1917.

STRAH.

Troje jih je sedelo za mizo; eden je imel grbo, drugi je šepal, tretji je bil bebec.

Bebec je zapel z lepim in čistim glasom:

"Kaj nam pa morejo — morejo — morejo!"

Grbec je natočil vina sebi in obema onima ter je rekel Šepave:

"Tako se mi zdi, ko točim, ka- kor da bi mi trije ne smeli se proti njemu. Tedaj se spomni na- sošed, stric Šimen, ter ugane koj prav posebno burko. Poisci votlo bučo, ji napravi oči in usta ter

Šepavec se je ozrl po izbi, ki pritrdi vanjo prižgano svečo. To je bila gluha in nema.

"Kar ostanimo, dokler je vse ogrene še dolgo belo rjuhu in tak se napoti v vežo. Prav tiko, prav

Tedaj je grbec povesil glavo, počasi odpira duri, odpre jih na-

"Preveje je prazno! Nikoli ni- stežaj, stoji na pragu visok in

sem maral takih izb, kjer človek strašen in ne reče nobene bese-

devetkrat sliši lastno besedo. Že de. Kakor je bil prišel, tako od-

otroka me je bilo strah, kadar ide, prav tiko in počasi zapre du-

sem bil sam, četudi ob helem ri za seboj. Nato agusne zunaj

dnevu. Zdeleni se mi je: zdaj je svečo, vrže bučo in rjuhu stran

odpre duri, prav počasi, prav ti- ter se povrne v izbo ves vesel in

ho, še kljuka ne bo klenkuila; in glasen. No, Mihee, kaj pa ti,

bode odprte nestežaj, bo stopil v da si tako sam in tih in da se

izbo — kdo?

"Kdo" je moko izpod čela strah! Otrok ne zine, tiči se k

vprašal Šepavec ter se je pone- židu, se tresce po vsem telesu in

vedoma ozrl proti durum.

"Saj to je najhujše — kdo bi se tresel — saj sem Jaz, strle

Ne bilo bi strahu, da bi človek Šimen! Otrok molči. Jezik se mu

vedel, kdo in kakšno je strašilo, je pač še razvezal, pamet pa mu

tista prikazen, ki žaka pred du-

niki shodila nikoli.. Kaj, ali je ta

mi, da nagnе kljuka, se priplazi tudi pogledal na ono stran, ko

v izbo. Strah je bolezni, ki snuje je videl strica Šimma z bučo in

v samotnem sreu prečudne podo- rjuhu?"

be, dokler jih nekoč ne vtelesi.

"Tudi ta je pogedal na ono

Le slutuja je neznanega, izven- strani.. blagor mu, da je pogledal

človeškega; zato umrje človek od tako zgodaj!" je zamišljen in ža-

strahu, ker mora umrijeti, kako bi losten odvrnil grbec.

"Saj ni vi-

živel med glasnimi ljudmi, ko je del strica Šimma! Če bi bil koj

bil že pogledal na ono stran!"

Bebec je buljil predse s praz- vrgel rjuhu stran ter se mu na-

nini očni in je pel brez nehanja: snejal naglas, bi otrok ne verjel.

"Kaj nam pa morejo — more-

da prikazen ni bila prikazen, tem-

več da se je bil našemil stric Ši-

Boj angleških rudarjev.

Zadnji telegrami iz Londona poročajo, da niso pogajanja med podjetniki in stavkujočimi delavci dovedela še do nikakrake zaključka. Že sedem tednov traja orjaški boj, ki nima v zgodbini delavskega gibanja po svoji obsežnosti nobene primere. Okrog 1.200.000 rudarjev je doslej vztrajalo neomajano na borbi za svoje pravice proti celemu kapitalističnemu svetu, ki se dobro zaveda, da pomeni zmaga angleških sodrungov strašen poraz za vsako protidelavsko kli- ko, vztrajalo je v dobi, ko je podjetnikom še celo ljubo, da se delo za kratke čas prekine, ker so skladščici z materialom itak prepapeljena, v dobi, ko so organizacijske blagajne še od zadnje ogromne stavke osibe.

In vendar: nad 3.000.000 ljudi z rudarskimi družinami vred- živi danes edino od stavkovnega fonda rudarskih organizacij, vrlj sodrugi pa niso niti enkrat pokazali, da bi bili voljni položiti orožje. To je čudež delavske solidarnosti, posebno če pomislimo, kako malo je še velikopotezno socialistično gibanje na Angleškem; saj je kratko pred vojno ni bilo mogče govoriti o kaki veliki socialistični stranki, sedanj Labour Party je komaj držala skupaj nekaj strokovnih organizacij, in še danes je kakor zadnji odtek tel razmer dejstvo, da poseduje stranka, ki je drugača ena najsilnejših na svetu, le eno dnevno glasilo ("Daily Herald").

Seveda, še vojna je angleški proletarijat revolucionirala in ga dovedla vsaj dober del v socialistični tabor, zato pa koraka ta razredno zavedeni proletarijat z nepremagljivo silo in trezrostjo vedno naprej, naprej do končne zmage. Komunistična propaganda na Angleškem ni uspela in dobro da ni, ker potem ne vemo, kako bi danes izgledalo v delavskih vrstah. Uspela pa ni, ker vodi britanski človeka k vsakemu njegovemu delu hladni preudarek. Uspehe take taktike priznava celo komunistični svet in je zato razumljivo, zakaj je bilo med njim in Labour Party razmeroma tako malo ostrih besed.

Svetovna vojna še je povečini dovedla angleški socialistični proletarijat v tabor Labour Party; vsaka nova proletarska zmaga pa ji dojava srečih moči. Tako ji bo dovedla tudi zmaga v zadnjem velikem gibanju. Zmaga bo pa poleg drugih dobrin okrepila tudi pozicijo strokovnih organizacij. Zato vidimo, kako ostale organizacije podpirajo stavkujoče sodruge. Takrat, ko so železničarji in prevozniki delavci odklonili predlog o pridruženju k stavki, smo bili mi na celini sicer bolestno presenečeni, toda danes je stvar razdetna. Železničarji in prevozniki delavci delajo za to, da lahko pomagajo s svojimi prispevki zvezni rudarjev, v tem, ko bi se stavkujoča trozvezna družba ne mogla dobro boriti, ker bi ji kmalu zmanjkalio fondov za takovo ogromno število ljudi. Sicer pa izvaja vse dejavnost, ki ne stavka, pasivno rezistenco v velikem slogu. Tako naprimer ne more država odzunaj dobiti dovolj premoga, ker jo pristaniški delavci v tem okviru bojkotirajo. In ne samo angleški, temveč tudi belgijski, holandski in drugi!

Boj med angleškim kapitalom in rudarskim proletarijatom tra- ja že sedem dolgih tednov. Na strani rudarjev je še vedno sveža — moč, kapitalistična zagrizenost pa popušča. Vsi risti odločni "Ne"! ki jih izreka pri pogajanjih, so le pesci v oči, da bi z videzom svoje neomajenosti premamili delavsko solidarnost, da bi zakrila svojo vedno očividnejo slabost. Dolgo ne more več trajati in če bi angleški kapitalizem le hotel vztrajati na svojem stališču, potem pridejo stavkujoči rudarji še druge sile na pomoč: odzvala se bo unija železničarjev in unija prevoznih delavcev, odzval se bo proletarijat na kopnem, odzval se bo proletarijat po vsem svetu, ker tudi za njeno eksistence se bije ogromni boj. Odzval se bo tudi jugoslovenski proletarijat po svojih skromnih močeh, ker njega nič manj kot druge bije surova kapitalistova pest in ker se zaveda, da zmaga so drugov na britanskih otokih tudi njem uizboljša njegovo žalostno življenje.

"Naprej".

NOVO! NOVO!

ZNIŽANJE CENE

veljavne od 15. marca naprej.

Cene za pristno glasno Columbia gra- mofone se podijo od 15 do 90 odstotkov. Sedaj imate priliko kupiti pri mo- zartovem za nizke cene.

Pišite nam takoj po novi ceni s novimi cenami ter si prizemite precej dobitek.

Ivan Pajk

24 Main St., CONEMAUGH, PA.

IMPORTIRANE BRINJEVE JAGODE

Vreda 130 funtov \$12.
Pri vsej tem napravi vrednost na posebno ceno.

K narodu priljubito Money Order.

MATH. PEZDIR
Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

Radi bi izvedel, kje se nahaja rojak LOUIS TOMELI iz Most pri Kamniku. Imam zelo važne stvari radi njegove umre matere. Naj se oglasti prej koliko je mogoče na: A. B. c/o Glas Naroda, 82 Cortland St., New York City.

Zakoni o delavskih odškodinah v Ždruženih državah V pomoč ponosrečenim rojkom v Pueblo.

Zakon o državi Illinois.

Pod določbe kompenzacijskih zakonov države Illinois spadajo avtomatično vsi uradniki države, okrajev, mest in občinskih uprav, kakor tudi vsi delodajalcem in delavci, ki so zaposleni v obrti, ki so smatrane kot izvanredno nevarne, kakršne so gradnja poslopij, izkopavanje, električna dela, rudarstvo, kamenolomstvo, dela, kjer se rabijo rastreljiva itd. Gleda drugih delodajalcev pa velja kompenzacijski zakon le tedaj, ako se isti pogodijo z delavci, da bodo v slučaju nezgode velode dočelo delodajalcu kompenzacijskega zakona, v katerem sičaju se delodajalec rešuje vsake druge obveznosti glede odškodnine.

Pravna pot izključena.

Ako je delavec pod kompenzacijskim zakonom, ni dovoljeno nastopiti običajno pravno pot v izteganje odškodnine za slučaj poškodbe ali smrtne nezgode pri delu.

Kompenzacija za slučaj smrti.

a) Gmotno odvisno avdova, otrok ali otroci, dobivajo odškodnino, enako štirikratnemu povprečnemu letnemu zasluzku ponosrečenega delaveca, ali ne manj kot \$1650 in ne več kot \$3500.

b) Ako ni ponosrečenec zapustil vdovo ali otrok, tedaj imajo pravice do odškodnine njegov oče ali mati, ako so bili ti za časa smrti odvisni o njegovega zasluka, in sicer do odškodnine, enako štirikratnemu povprečnemu letnemu zasluzku ponosrečenega delaveca, ali ne manj kot \$1650 in ne več kot \$350.

V slučaju, da ni pokojni zapustil ne vdovo ne otrok ne staršev, imajo pravico zahtevati odškodnino tudi postranski dediči, ki so bili odvisni za časa nezgode od zasluga pokojnika.

Ako nima nikje pravice do posmrtnine, tedaj se izplača znesek od največ \$150 za pogrebne stroške pogrebu ali pa osebam, ki so pokopile pogrebne stroške.

Vsaka odškodnina za slučaj smrti, izvzemši one za pogrebne stroške, se izplačuje v obrokih, enakih polovici povprečnega zasluka, in sicer v enakih presledkih, v kakoršini je dovoljno plačati. Ako upravičenci zahtevajo, se mora tudi odškodnina plačati vsa naenkrat v gotovem znesku.

Ako upravičene do odškodnine živi izven Ždruženih držav, se znesek izplača v roke osebnega zastopnika pokojnega delaveca in komisija določi način izplačevanja.

Povišek za otroke.

Minimalna odškodnina od \$1650 za slučaj smrti se poviša na sledete način:

\$1750 za vdovo in enega otroka pod šestnajstim letom.

\$1850 za vdovo in dva ali več otrok pod šestnajstim letom.

Maksimalna odškodnina od \$3500 se pa poviša takoj:

\$3750 za vdovo in enega otroka pod šestnajstim letom.

\$4000 za vdovo in več otrok pod šestnajstim letom.

Kompenzacija za slučaj poškodbe.

Poškodovanec se preskrbuje zdravniška, ranocelska in bolniščka oskrba za dobo od ne več kot osem tednov, pri čemur stroški ne smejo presegati \$200.

V slučaju začasnega popolnega onesposobljenja, trajajočega čez šest dni, dobiva poškodovanec kompenzacijo, enako 50 odstotkom zasluka, ali ne manj kot \$7 in ne več kot \$12 na teden, in sicer tako dolgo, kolikor traja onesposobljenje, ali ne več potem, ko so odškodninska izplačila dosegla svojo, ki bi se izplačala za slučaj smrti.

Ako onesposobljenje traja čez štiri tedne, tedaj začenja plačevanje kompenzacije takoj po dnevu poškodbe.

Pohabljene.

Za vsako resno in stalno pohabljeno roke, glave ali lica, se do- daje kompenzacija potom vzajemnega sporazuma ali pa arbitracije, ali znesek ne sme nikoli presegati eno četrtnino odškodnine, plačljive za slučaj smrti.

Delno onesposobljenje.

Za posebne poškodbe, ki onesposobljujejo delavca v njegovem rednem poklicu, ima poškodovanec pravico dobiti razen odškodni- ne za dobo začasnega popolnega onesposobljenja vsled take poškodbe še sledete odškodnine:

Za izgubo palca ali popolne izgube njegove rabe 50 odstotkov povprečne plače tekom šestdeset dni.

Za izgubo prvega prsta — 35 tednov.

Za izgubo drugega prsta — 30 tednov.

Za izgubo

SKRIVNOST ORCIVALA.

DETETIVSKI ROMAN.

Francoski spisal Emile Gaborian. — Za G. N. priedel G. P.

13

(Nadaljevanje.)

Dr. Gendron je sedel na edinem nepolomljenem stolu v sobi ter razmisljal o nenadni zadregi gospoda Planteta, ko je on govoril o Robelotu ranoceliniku. Pripombe sodnika so ga zdramile iz njegovih sanj. Vstal je in rekel:

— Je še nadaljnja točka. Potisnenje časa naprej je bilo mogoče koristno za Gespina, a bi zelo škodovalo Berti-ju, njegovemu sokrivenku.

— Mogoče je, — je odvrnil preiskovalni sodnik, — da se Berti-ju ni vprašalo za svet. Kar se tiče Gespina, je imel brez dvoma dobre vzroke da se ni vrnil na ženitovanje. Njegov nemir po takem dejanju bi ga mogoče izdal.

Gospod Lekok se še ni zdelo primerno, da se oglasi. Kot zdravnik pri bolniški postelji je hotel biti govor v svoji diagnozi. Vrnil se je k kamnu ter potisnil kazalec ure naprej. Bila je ponovno polvadanjskih dvanajstih, pol eno in eno.

Ko je premikal roko, je mrmljal:

— Vajene, slučajni lopovi. Mogoče ste zlobni, a ne mislite na vsako stvar. Potiskali ste kazalec naprej, a niste mislili na to, da bi spravili tudi zvonec v soglasje s kazalec. Sedaj pa je prišel detektiv, stara podgana, ki zavaha vse in sleparja je odkrita.

Gospoda Domini in Planteta sta molčala. Gospod Lekok je stopil proti obema.

— Gospod sodnik, — je rekel, — ali ste mogoče sedaj prepričani, da je bil izvršen zločin ob polenajstih?

— Razven, — ga je prekinil Planta, — če je bila ura sploh izven reda.

— To se pogosto zgodi, — je dostavil župan. — Ura v moji sprejemniji je v takem stanju, da ne vem nikdar za pravi čas.

Gospod Lekok je razmisljal.

— Mogoče je, — je rekel, — da ima gospod Planta prav. Vrijnost je v prilog moji teoriji, a vrjetnost v takih slučajih ne zadostuje. Mi moramo imeti gotovost. Na srčo nam preostaja še eno sredstvo negotovosti stvari, — postelja. Jaz stavim kaj, da je zmečkana in razmetana. Nato pa se je obrnil proti županu:

— Jaz vam hočem pomagati, — je rekel Planta. — To bo hitrejše.

Dvignila sta streho postelje ter jo postavila na tla. Ob istem času pa sta dvignila zavese.

— Hm, — je rekel gospod Lekok. — Ali nisem imel prav?

— Res, — je rekel preiskovalni sodnik, presenečen. — Postelja je zmečkana.

— Da in vendar ni nikdo ležal v njej.

— Prosim, — je rekel župan.

— Uverjen sem o tem, kar pravim, — ga je prekinil detektiv. — Perilo je bilo res vrženo nazaj in mogoče se je nekdo povabil po postelji. Blazine se je zmečkal, a ta postelja ne izgleda kot da bi kdo spal v njej. Mogoče je bolj težko zmečkati posteljo kot pa jo zopet spraviti v red. Da se jo postelje je treba vzeti dol odoje ter obrniti modroce. Da jo spravi v nered, mora človek dejanski leži v njej ter so segreti s svojim telesom. Postelja je ena onih strašnih prič, ki nikdar ne varajo in proti kateri niso mogoče pričati. Nikdo ni šel ležat v to postelje...

— Grofica, — je pripomnil Planta, — je bila oblečena. Grof pa je šel mogoče prvi spat.

— Ne, — je odvrnil gospod Lekok. — Jaz hočem dokazati nekaj ravne nasprotne. Dokaz je lahak in deset let starega otroka b. ne bilo mogoče zmotiti s tem nameravanim neredom postelje.

Nazvoči so stopili bližje. Lekok je potegnil odoje do sredine postelje ter nadaljeval:

— Obe blazini sta zmečkani, kaj ne? Poglejte pa pod blazini. Vse je gladko in ne morete najti nobene onih gum katerih se napravljajo težo glavne ter premikanjem rok. To pa ni še vse. Poglejte na posteljo od sredine pa do nog. Ker sta bili obe rjahi skrbno položeni, se tičita druga druge. Posezite z roko spodaj in našli boste odpor, katerega bi ne bilo, če bi se noge stezale po tem kraju. Gospod de Tremorel je bil dosti visok, da se razširi po celih dolžinah postelje.

Ta dokaz je bil tako jasen, da mu ni bilo mogoče ugovarjati.

— To ni nje, — je nadaljeval Lekok. — Prečimmo sedaj drugi modroce. Človek, ki namenoma spravi posteljo v nered, ne misli na drugi modroce.

Dvignil je prvi modroce ter opazil, da je bil drugi popolnoma gladek.

— Hm, ta drugi modroce, — je mrmljal Lekok, kot da se je spomnil neke stvari.

— Vse kaže, da je dokazano, — je pripomnil sodnik, — da ni šel gospod de Tremorel v posteljo.

— Razvetoča, — je dostavil zdravnik, — bi morala ležati njevna obleka tu naokrog, če bi bil umorjen v postelji.

— Brez ozira na to, — je rekel Lekok, — da bi morali najti nekaj krv na rjuhah. Brez dvoma je, da niso bili ti zločinci prebrani.

— Meni pa se zdi presenetljivo, — je pripomnil Planta sodniku, — da bi se posrečilo komu moriti tako močnega mladega moža kot je bil grof de Tremorel, razven v spanju.

— In v hiši polni orožja, — je dostavil dr. Gendron. — Kabinet grofa je namreč poln pušč, mečev in nožev. To je praveat arzenal.

— Ah, — je vzduhnil gospod župan, — mi vemo za hujše katastrofe. Ne mine teden...

Prenhal je razčlenjen, kajti nikdo ga ni poslušel. Planta je zatevil zase splošno pozornost ter nadaljeval:

— Zmečnjava v hiši se vam zdi presenetljiva. Deblo, jaz pa sem presenečen, da ni večja kot je. Jaz sem, tako rečeno, star človek. Jaz nimam eneržije mladega človeka, ki je star pet in trideset let. Kljub temu pa se mi zdi, da bi imeli vlomilei z menoj precej posla, če bi skušali vdreti v mojo hišo. Jaz ne vem, kaj bi storil. Najbrž bi me ubili. Prav gotovo pa bi oddal alarm, Branil bi se, kričal, odpri okna ali pa začpal celo hišo.

— Treba je dostaviti, — je pripomnil zdravnik, — da ni tako presečen, da je zbujen. Vedno je opaziti kakšnega človeka. Mogoče so to skripijoča vrata ali stopnje, na katerih je opaziti majhen šum. Naj je morilec še tako previden, on ne bo presenetil svoje žrtve.

— Mogoče so se poslužili strelzega orožja, — se je vmesil vse časti vredni župan, — ko so se iznebili njega. Poletni čas je in vsa okna so odprta. Vi govorite s svojo ženo ter srebraste čaj. Zunaj so

so morilci poslužili brezke lesnice. Eden njih je splezal do okna, vas zagledal, pritisnil na petelinu, sprožil in kroglo...

— In, — je nadaljeval zdravnik, — cela sosedčina se je prebudila ter pohitelna na tice mesta.

— Oprostite mi, oprostite mi, gospode, — je rekel župan trdovratno, — to bi se lahko zgodilo v objudjenem kraju. Tukaj, sredi obšrnega parka, pa je to nemogoče. Le pomislite, doktor, na izolacijo te hiše. Najbljži sosed je daleč proč in med obema je dosti dreves, ki zaduše zvok. Poskusimo to. Jaz bom oddal strel s pištolo v tebi soj v stavbi, da se ne bo čulo odmeva zunaj na cesti.

— Podnevi mogoče, a ne ponoči.

— Dobro, — je rekel preiskovalni sodnik, ki je razmisljal med časom, ko je župan govoril, — če ne bo proti vsakemu upanju Gospin še danes govoril, kar je pa komaj vrjetno, nam bo truplo grofa nudilo ključ k tej skrivnosti.

Tekom tega pogovora je nadaljeval gospod Lekok s svojimi preiskavami, dvigal poliščko, študiral razbite kose ter preiskaval najmanjše posameznosti v upanju, da bo zadel na resnico. Sempatjam je vzel iz svoje ročne torbice pripravo, s katero je lahko odprl vsako klučavnico. Naselj je več klujev na preprogi v jih spravil, kajti to se mu je zdelo kot uvaževanja vredno pomoč. Prihajal je v odhajal iz spalnice v kabinet grofa, ne da bi pri tem izgubil besedice tega, kar se je govorilo. Pri takem preiskovanju, kot ga je povzročil zločin v Orcivalu, so krajevni uradniki ponavadi precej rezervirani drug proti drugemu. Preveč dobro se poznajo med seboj da bi drug drugemu priznali večje sposobnosti v kakem oziru in vsled tega so le težko dostopni presenečenju. Vsak posamezni ima na razpolago svoje lastno pojasnilo glede dejstev, katera se je razkrilo. Vsak posamezni ima svojo lastno teorijo, glede zločina.

Površni opazovalec pa ne bo zapazil razlike v njih domnevah in njih sklepih. Vsakdo bo skušal prikriti svoje resnične misli ter prodrieti v one svojega soseda in če bi slednje ne napravljalo njegovim lastnim, izpreobrniti ga k svojim lastnim. Velika važnost vsake posamezne osebe je opravičevala to previdnost. Možje, ki drže v svoji rokah življenja in prostost drugih ljudi, kajih poteza s peresom obsoja na smrt, so vedno pripravljeni težko občutiti breme svoje odgovornosti. Velika tolaža je vsled tega cutiti, da dele tudi drugi to breme. Raditega se tudi nikdo ne upa, pričeti z iniciativo, ali dati izraza svojim lastnim mislim. Vsakdo čaka na mnene drugih, da ga sprejme ali mu nasprotuje. Taki ljudje izmenjavajo par trditev, ki predstavljajo le domnevanja. Poslužujejo se navadnih fraz v namenu, da prikrijejo svoje lastne misli.

(Dalje prihodnjih.)

Pozor!

**Slovenci, Hrvati in Srbi
ki potujete skozi New York.**

Ne pozabite na moj hotel, kjer debite najboljša prenočišča in boste najbolj posreženi. Čiste sobe z eno ali dvema posteljima. Prostir za 250 oseb. Domača kuhinja. Najnižje cene.

**August Bach 63 Greenwich Street
New York, N. Y.**

CENIK KNJIG katere se dobijo pri

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St. New York

Pouzne knjige,	Ne v Amerike,	Šest del	1.25
Hiti računar	.65		
Nemški abecenik	.25		
Nemško-angloški tolmač	.60		
Pravilo dostojnosti	.50	Revček Andrejšek	.50
Slovensko-angloški slovar, trdo v platno vezan	1.50	Zemljevidi,	
Slovenaco-nemški slovar (Janežič Bartol)	4.00	Zemljevid držav	.15
Slovenaco-nemški slovarček	1.00	Kranjske dedale	.10
Zabavne iz razne druge knjige,		Zemljevid Evrope	.30
Amerika in Amerikanici	5.00	Velika stenska mapa Evrope	2.50
Knjiga za lahkončelne ljudi, spisal 1. Cankar	1.75	Zemljevidi: New York, Ill., Kana, Colo., Mont., Pa., Minn., Wis., Wyo., W. Va., Alaska	.25
Pet tednov v zrakoplovu	2.00	vsake po	.25
Doli z orodje	.50	Militveniki,	
Zbrani spisi Jakob Alečijević		Rajski Glasovi,	
Kako sem se jaslikal,		v platno vezane	.50
Prvi del	1.25	v usnje vezane	1.80
Drugi del	1.25	v kost vezane	1.70
Tretji del	1.00	3veta Ura,	
Ljubljanske slike,		v platno vezane	1.00
Cetrti in peti del	1.00	v usnje vezane	2.00

Opomba: Naročilom je prilожiti denarno vrednost, bodilj v getovini, poletni zakonci ali poletni znamki. Poletna je pri vseh osmih vrednjem.

Zastopniki "Glas Naroda"

zadnjo so pooblaščeni posredni zastopniki na dnevnih "Glas Naroda".
Vsek nastopnik imata potrdilo na zvezni, katero je prejel in filijalnem prispeval.

Naročnina na "Glas Naroda" je:

za celo leto \$4.00; za pol leta \$2.00;

za tri meseca \$2.00; za četrtek leta \$1.50.

Sam Francisc, Cal.:

Jacob Lovitz.

Denver, Cola.:

Frank Schubert.

Pueblo, Cola.:

Peter Culig, John Germ, Frank Janesch in A. Kocher.

India, Cola.:

Louis Costello.

Spokane, Cola.:

Math Kernel.

Idaho-slovenija, Ind.:

Alois Radman.

Clinton, Ind.:

Lambert Bohmke.

Amherst, Ill.:

J. Verbit, 626 Amherst Avenue.

Chicago, Ill.:

Joseph Bestil, Joseph Blažek in Joseph Boček.

Illinoia, Ill.:

John R. B. Johnson.

Illinoia, Ill.:

Frank Remich, Frank Lewish in John Zalešek.

</div